

٦ معدن

-۳ در این فصل برای طبقه‌بندی فعالیت‌های بخش معدن از طبقه‌بندی بین‌المللی فعالیت‌های اقتصادی (ISIC)، ویرایش چهارم، با اعمال تغییراتی در آن استفاده شده است.

تعاریف و مفاهیم

معدن: محدوده‌ای که شامل ذخیره معدنی است.

کانه‌آرایی: تمامی عملیات فیزیکی، شیمیایی یا فیزیکی-شیمیایی است که به منظور جدا کردن قسمتی از مواد باطله از کانه یا برای تفکیک کانه‌ها از یکدیگر انجام می‌شود.

معدن در حال بهره‌برداری: معدنی که در آن مجموعه‌ای از عملیات، به منظور استخراج، کانه آرایی و به دست آوردن مواد معدنی قابل فروش انجام می‌شود.

مدیریت خصوصی: مدیریتی است که توسط افراد یا موسسات خصوصی اعمال می‌شود.

مدیریت عمومی: مدیریتی است که توسط وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌های دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، بانک‌ها، شهرداری‌ها و سایر موسسات بخش عمومی اعمال می‌شود.

شاغلان معدن: تمامی افرادی هستند که در داخل یا خارج معدن به صورت تماموقت یا پاره‌وقت برای معدن کار می‌کنند. شاغلان از نظر وظیفه‌ای که به عهده دارند به دو گروه شاغلان خط تولید (ماهر و ساده) و سایر شاغلان (اداری، مالی و خدماتی) تفکیک می‌شوند.

شاغلان ماهر خط تولید: کارکنانی هستند که به اعتبار دانش فنی و تجربه‌ای که کسب کرده‌اند، توانایی انجام یک قسمت از کار فنی خط تولید را داشته باشند، مانند مهندسان، تکنیسین‌های فنی، استادکاران، سرکارگران، کارگران ماهر، تعمیرکاران و رانندگان.

شاغلان ساده خط تولید: کارکنانی هستند که شغل مورد تصدی آنان در خط تولید نیاز به تعلیم و کسب مهارت ندارد، مانند: کارگران ساده، باربران و بارگیران.

سایر شاغلان (اداری، مالی و خدماتی): کارکنانی هستند که به امور دفتری، اداری، مالی و خدماتی معدن و یا دفتر مرکزی، اشتغال داشته و به طور مستقیم در امر استخراج و تولید دخالت ندارند.

در ارائه آمار شاغلان، توضیح این نکته ضروری است که در محاسبه از روش «متوسط تعداد شاغلان در سال» استفاده شده است.

جبان خدمات مزد و حقوق بگیران: شامل مزد و حقوق و سایر پرداختی‌های نقدی و غیر نقدی به فرد و حقوق بگیران است.

مقدمه

آمارگیری از فعالیت‌های مربوط به معدن کشور و انتشار مستمر نتایج آن، از سال ۱۳۳۳ توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت وقت آغاز شد. این آمارها، هر سال همزمان با انتشار «آمار فعالیت‌های صنعتی»، در ضمیمه نشریه مذکور به چاپ می‌رسید ولی از سال ۱۳۳۹، آمارهای مربوط در نشریه‌ای مستقل تحت عنوان «آمار فعالیت‌های معدنی ایران» منتشر شد. اولین سرشماری از معدن کشور در آذرماه سال ۱۳۴۲ توسط وزارت اقتصاد اجرا شد و از سال ۱۳۴۲ تا سال ۱۳۵۳، دفتر آمار وزارت اقتصاد با استفاده از آمارهای دفاتر معدن نقاط مختلف کشور، هر سال آماری از فعالیت‌های معدن جمع‌آوری و منتشر می‌کرد. در سال ۱۳۵۳، دومین سرشماری از معدن کشور با همکاری مرکز آمار ایران و وزارت صنعت، معدن و تجارت اجرا شد. از سال ۱۳۵۳ تا سال ۱۳۵۷، مرکز آمار ایران به‌طور سالانه بخشی از معدن کشور را به عنوان معدن منتخب مورد آمارگیری قرار داد. از سال ۱۳۵۷ تا سال ۱۳۶۳، به‌دلیل عدم اجرای طرح‌های آماری و نیز فراهم نبودن آمارهای ثبتی جامع، این بخش از فعالیت‌های اقتصادی دچار خلاً آماری شد. در سال‌های ۱۳۶۴ و ۱۳۶۵، مرکز آمار ایران به آمارگیری از معدن تحت پوشش بخش عمومی اقدام کرد و در سال ۱۳۶۶، سومین سرشماری از معدن کشور را به مرحله اجرا درآورد. از سال ۱۳۶۷ تا سال ۱۳۹۵ به استثنای سال‌های ۱۳۷۰ و ۱۳۸۴ آمارگیری از معدن کشور به‌طور سالانه انجام شده است.

آمار و اطلاعات مندرج در این فصل، علاوه بر نتایج آمارگیری‌ها و سرشماری‌های مذکور شامل آمار و اطلاعات شرکت‌های تعاونی معدنی ارائه شده توسط وزارت تعauen، کار و رفاه اجتماعی نیز می‌باشد.

در مورد آمارهای ارائه شده، توضیحات زیر ضروری است:

۱- در آمارگیری از معدن فعال کشور، اطلاعات مربوط به نفت و گاز، مواد رادیواکتیو و خاکرس جمع‌آوری نشده است، و به دلیل اهمیت خاص نفت و گاز، اطلاعات آماری مربوط به این فعالیت‌ها در فصل ۷ (نفت و گاز) به‌طور مجزا ارائه می‌شود.

۲- در طرح آمارگیری از معدن در حال بهره‌برداری کشور، تا سال ۱۳۹۹ معدن شن و ماسه به روش نمونه‌گیری و سایر معدن به‌صورت سرشماری، مورد آمارگیری قرار گرفته است. از سال مذکور اطلاعات تمامی معدن به صورت سرشماری جمع‌آوری می‌شود.

ارزش پرداختی‌ها (داده‌ها در معدن): ارزش پرداختی معدن، عبارت از ارزش پرداختی بابت خدمات است.

شرکت تعاونی: شرکتی که با حداقل ۷ نفر عضو حقیقی یا حقوقی غیر دولتی به منظور رفع نیازمندی‌های مشترک و بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی اعضا از طریق خودداری و کمک متقابل آنان بر اساس قانون بخش تعاون برای انجام یک یا چند فعالیت اقتصادی تشکیل و ثبت می‌شود.

شرکت تعاونی معدنی: نوعی شرکت تعاونی است که در زمینه استخراج، بهره‌برداری و فروش مواد استخراج شده از معدن فعالیت داد.

گزیده اطلاعات

در سال ۱۴۰۰ در استان تعداد ۳۳۸ معدن بصورت فعال مشغول به فعالیت بوده اند که تعداد شاغلان مشغول به کار در معدن ۴۶۲۶ نفر بوده است.. مقدار تولید مواد معدنی معدن در حال بهره‌برداری در این سال ۱۹۵۰۳ هزارتن به ارزش ۵۰۳۹۵۱۴۴ میلیون ریال است. در این استان در سال ۱۴۰۱ تعداد ۵۸ تعاونی معدنی با ۲۸۵ عضو و ۶۳۲ شاغل و با سرمایه ۳۰۸۴۶ میلیون ریال وجود دارد.

تولیدات معدنی: مجموع مواد معدنی حاصل از یک رشته فعالیت استخراج است که به اشکال گوناگون قابل عرضه به بازار می‌باشد. شایان ذکر است که در بعضی از رشته فعالیت‌ها یا معدن، مواد معدنی به همان صورتی که از کانسار استخراج می‌شود، عرضه می‌گردد در صورتی که در بعضی دیگر از رشته فعالیت‌ها یا معدن، مواد استخراج شده پس از انجام عملیات فیزیکی یا شیمیابی لازم به منظور جدا کردن قسمتی از مواد باطله، تفکیک کانه‌ها و یا افزایش عیار ماده خام، به بازار عرضه می‌شود. ضمناً در یک رشته فعالیت، ممکن است چند ماده معدنی به دست آید، مثلاً در رشته فعالیت استخراج سنگ مس، مواد معدنی سنگ مس، کنسانتره مس و کنسانتره مولیبدن از تولیدات رشته فعالیت مذکور به حساب می‌آیند.

ارزش تولیدات معدن: مجموع ارزش تولیدات قابل عرضه (فروش) معدن، شامل مواد معدنی خام و فراوری شده بر اساس قیمت فروش در محل معدن است.

سرمایه‌گذاری (ارزش تغییرات اموال سرمایه‌ای در معدن): رجوع کنید به تعاریف و مفاهیم «فصل ۵- کشاورزی، جنگلداری و شیلات».

۱-۶- تعداد معادن، شاغلان، جبران خدمات مزد و حقوق بگیران معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت

جبران خدمات مزد و حقوق بگیران (میلیون ریال)	تعداد شاغلان	تعداد معادن			سال و فعالیت	
		نحوه مدیریت		جمع		
		خصوصی	عمومی			
۱۱۴۰۷	۲۲۰	۱۴۲	۶	۱۴۸	۱۳۸۵	
۲۳۶۳۲۳	۲۷۷۰	۲۶۲	۱۱	۲۷۳	۱۳۹۰	
۴۰۱۶۵۵	۲۱۸۱	۲۱۷	۵	۲۲۲	۱۳۹۵	
۵۱۹۲۳۳	۲۲۱۷	۲۲۹	۷	۲۳۶	۱۳۹۶	
۵۹۴۵۶۸	۲۲۵۷	۲۳۹	۶	۲۴۵	۱۳۹۷	
۸۹۷۴۷۷	۲۵۹۵	۰۰۰	۰۰۰	۲۵۰	۱۳۹۸	
۱۸۸۶۴۰۶	۲۹۰۰	۲۴۱	۹	۲۵۰	۱۳۹۹	
۴۲۴۳۳۶۳	۴۶۲۶	۳۳۰	۱	۳۳۱	۱۴۰۰	
.	.	.	.	.	استخراج زغال سنگ خشک	
۳۶۸۶۶۱	۲۹۹	۱۳	۰	۱۳	استخراج سنگ آهن	
۴۱۴۶۶۸	۴۶۷	۱۳	۰	۱۳	استخراج سنگ سرب و روی	
*	*	۱	۰	۱	استخراج سنگ طلا	
۳۳۵۶۰۴	۳۵۰	۱۰	۰	۱۰	استخراج سنگ مس	
.	.	۰	۰	۰	استخراج سنگ کرومیت	
.	.	۰	۰	۰	استخراج سنگ منگنز	
*	*	۱	۰	۱	استخراج بوکسیت	
.	.	۰	۰	۰	استخراج سنگ نیکل و آنتیموان و تیتانیوم	
۱۵۱۱۸۶	۲۰۸	۲۵	۱	۲۶	استخراج شن و ماسه	
۱۳۹۹۲۳۹	۱۶۸۹	۱۰۹	۱	۱۱۰	استخراج سنگهای تزیینی	
۴۶۸۷۹۹۳	۵۶۰	۶۱	۲	۶۳	استخراج سنگ لاسه	
.	.	۰	۰	۰	استخراج سنگ بالاست	
۲۲۶۹۷۶	۱۹۵	۱۴	۰	۱۴	استخراج سنگ آهک	

۶-۱- تعداد معادن، شاغلان، جبران خدمات مزد و حقوق بگیران معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت (دبالة)

جبران خدمات مزد و حقوق بگیران (میلیون ریال)	تعداد شاغلان	تعداد معادن			سال و فعالیت	
		نحوه مدیریت		جمع		
		خصوصی	عمومی			
۶۶۲۷۰	۸۹	۱۱	۰	۱۱	استخراج سنگ گچ	
۹۶۴۱۷	۱۱۳	۲۰	۰	۲۰	استخراج کائولن و خاک نسوز	
*	*	۱	۰	۱	استخراج دولومیت	
*	*	۲	۰	۲	استخراج بتونیت و گل سرشوی	
۱۸۶۸۴	۲۴	۶	۰	۶	استخراج باریت	
•	•	•	•	•	استخراج سولفات استرونیسیوم و بر	
*	*	•	۱	۱	استخراج سولفات سدیم	
*	*	۱	۰	۱	استخراج خاک سرخ وزرد	
۲۳۷۰۰	۲۴	۳	۰	۳	استخراج فلورین	
•	•	•	•	•	استخراج فسفات پتاس ویدو	
•	•	•	•	•	استخراج نمک	
•	•	•	•	•	استخراج قیر جامد طبیعی (بیتومین)	
۱۵۵۸۸۰	۱۵۴	۱۶	۲	۱۸	استخراج سیلیس	
*	*	۲	۰	۲	استخراج پوکه معدنی	
۹۷۳۰۲	۱۱۳	۱۵	۰	۱۵	استخراج فلد سپات	
•	•	•	•	•	استخراج تالک	
*	*	۱	۰	۱	استخراج صدف دریایی و میکا	
•	•	•	•	•	استخراج منیزیت و گل سفید	
•	•	•	•	•	استخراج سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی	
۱۶۰۶۵	۳۰	۶	۰	۶	استخراج سایر معادن طبقه بندی نشده در جای دیگر	

مأخذ- مرکز آمار ایران. (رم)

- مرکز آمار ایران، دفتر انرژی، صنعت و زیر بنایی.

۱-۶-تعداد معادن در حال بهره برداری طی سال های ۱۳۸۰-۱۴۰۰

معدن

مبنای جدول ۶-۱

۶

۶-۲- تعداد معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت و نوع استخراج

استخراج روباز و زیرزمینی	استخراج زیرزمینی	استخراج روباز	جمع	سال و فعالیت
۱	۱	۱۱۱	۱۱۳	..... ۱۳۸۵
۵	۱	۲۶۷	۲۷۳	..... ۱۳۹۰
۳	۳	۲۱۶	۲۲۲	..... ۱۳۹۵
۱	۲	۲۳۳	۲۳۶	..... ۱۳۹۶
۱	۱	۲۴۳	۲۴۵	..... ۱۳۹۷
۲	۰	۲۴۸	۲۵۰	..... ۱۳۹۸
۰	۱	۲۴۹	۲۵۰	..... ۱۳۹۹
۶	۱	۳۲۱	۳۲۱	..... ۱۴۰۰
۰	۰	۰	۰	استخراج زغال سنگ خشک
۰	۰	۱۳	۱۳	استخراج سنگ آهن
۱	۰	۱۲	۱۳	استخراج سنگ سرب و روی
۰	۰	۱	۱	استخراج سنگ طلا
۰	۰	۱۰	۱۰	استخراج سنگ مس
۰	۰	۰	۰	استخراج سنگ کرومیت
۰	۰	۰	۰	استخراج سنگ منگنز
۰	۰	۱	۱	استخراج بوکسیت
۰	۰	۰	۰	استخراج سنگ نیکل و آنتیموان و تیتانیوم
۰	۰	۲۶	۲۶	استخراج شن و ماسه
۱	۰	۱۰۹	۱۱۰	استخراج سنگهای تزیینی
۲	۱	۵۹	۶۳	استخراج سنگ لشه
۰	۰	۰	۰	استخراج سنگ بالاست
۰	۰	۱۴	۱۴	استخراج سنگ آهک

۲-۶- تعداد معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت و نوع استخراج(دبالة)

استخراج روباز و زیرزمینی	استخراج زیرزمینی	استخراج روباز	جمع	سال و فعالیت
.	.	۱۱	۱۱	استخراج سنگ گچ
.	.	۲۰	۲۰	استخراج کائولن و خاک نسوز
.	.	۱	۱	استخراج دولومیت
.	.	۲	۲	استخراج بتونیت و گل سرشوی
.	.	۶	۶	استخراج باریت
.	.	۰	۰	استخراج سولفات استرونیسیوم و بر
.	.	۱	۱	استخراج سولفات سدیم
.	.	۱	۱	استخراج خاک سرخ وزرد
.	.	۳	۳	استخراج فلورین
.	.	۰	۰	استخراج فسفات و بتاس ویدو
.	.	۰	۰	استخراج نمک
.	.	۰	۰	استخراج قیر جامد طبیعی(بیتومین)
۱	.	۱۷	۱۸	استخراج سیلیس
.	.	۲	۲	استخراج پوکه معدنی
.	.	۱۵	۱۵	استخراج فلد سپات
.	.	۰	۰	استخراج تالک
.	.	۱	۱	استخراج صدف دریایی و میکا
.	.	۰	۰	استخراج منیزیت و گل سفید
.	.	۰	۰	استخراج سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی
.	.	۶	۶	استخراج سایر معادن طبقه بندی نشده در جای دیگر

مأخذ - مرکز آمار ایران. (ر.م)

- مرکز آمار ایران، دفتر انرژی، صنعت و زیر بنایی

۳- شاگلان معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت

سایر کارکنان (اداری ، مالی و خدماتی)	کارکنان خط تولید		جمع	سال و فعالیت
	ساده	ماهر		
۱۰۰۲	۵۱۷	۶۸۱	۲۲۰۰	..... ۱۳۸۵
۵۸۴	۵۰۳	۱۶۸۳	۲۷۷۰	..... ۱۳۹۰
۴۹۱	۴۱۱	۱۲۸۰	۲۱۸۱	..... ۱۳۹۵
۵۲۵	۵۸۲	۱۱۱۰	۲۲۱۷	..... ۱۳۹۶
۵۳۸	۳۹۳	۱۳۲۶	۲۲۵۷	..... ۱۳۹۷
۵۷۴	۳۷۵	۱۶۴۶	۲۵۹۵	..... ۱۳۹۸
۶۴۸	۴۷۵	۱۷۷۷	۲۹۰۰	..... ۱۳۹۹
۶۱۶	۱۰۵۳	۲۱۱۹	۴۶۳۶	..... ۱۴۰۰
.	.	.	.	استخراج زغال سنگ خشک.
۴۹	۶۷	۱۸۳	۲۹۹	استخراج سنگ آهن.
۴۲	۱۶۳	۲۶۳	۴۶۷	استخراج سنگ سرب و روی.
*	*	*	*	استخراج سنگ طلا.
۴۹	۵۰	۲۵۲	۳۵۰	استخراج سنگ مس.
.	.	.	.	استخراج سنگ کرومیت.
.	.	.	.	استخراج سنگ منگنز.
.	*	.	*	استخراج بوکسیت.
.	.	.	.	استخراج سنگ نیکل و آنتیموان و تیتانیوم.
۴۹	۲۶	۱۳۳	۲۰۸	استخراج شن و ماسه.
۲۹۶	۳۸۰	۱۰۱۴	۱۶۸۹	استخراج سنگهای تزیینی.
۸۷	۱۶۴	۳۰۹	۵۶۰	استخراج سنگ لاشه.
.	.	.	.	استخراج سنگ بالاست.
۱۴	۱۷	۱۶۴	۱۹۵	استخراج سنگ آهک.

۳-۶- تعداد شاغلان معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت(دبالة)

سایر کارکنان (اداری ، مالی و خدماتی)	کارکنان خط تولید		جمع	سال و فعالیت
	ساده	ماهر		
۱۳	۱۲	۶۴	۸۹	استخراج سنگ گچ.....
۱۶	۱۵	۸۲	۱۱۳	استخراج کائولن و خاک نسوز.....
*	*	*	*	استخراج دولومیت.....
*	*	*	*	استخراج بتونیت و گل سرشوی.....
۲	۵	۱۷	۲۴	استخراج باریت.....
*	*	*	*	استخراج سولفات استرونیسیوم وبر.....
*	*	*	*	استخراج سولفات سدیم.....
*	*	*	*	استخراج خاک سرخ وزرد.....
*	۶	۱۸	۲۴	استخراج فلورین.....
*	*	*	*	استخراج فسفات پیتاس ویدو.....
*	*	*	*	استخراج نمک.....
*	*	*	*	استخراج قیر جامد طبیعی(بیتومین).....
۲۲	۴۲	۹۰	۱۵۴	استخراج سیلیس.....
*	*	*	*	استخراج پوکه معدنی.....
۱۳	۲۷	۷۳	۱۱۳	استخراج فلد سپات.....
*	*	*	*	استخراج تالک.....
*	*	*	*	استخراج صدف دریابی و میکا.....
*	*	*	*	استخراج منیزیت و گل سفید.....
*	*	*	*	استخراج سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی.....
۳	۱۲	۱۵	۳۰	استخراج سایر معادن طبقه بندي نشده در جای دیگر.....

مأخذ- مرکز آمار ایران. (ر.م).

- مرکز آمار ایران، دفتر انرژی، صنعت و زیر بنایی

(هزار تن-میلیون ریال)

۴-۶- مقدار و ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت

مقدار							فعالیت
۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴	
۱۹۵۰۳	۱۶۶۵۱	۱۳۵۱۲	۱۱۵۰۱	۱۱۰۹۶	۱۰۷۷۹	۱۰۷۷۹	کل معادن.....
.	.	.	.	.	.	.	استخراج زغال سنگ خشک.....
۱۸۶۸	.	۱۵۰۰	۱۰۹۵	۸۷۵	۸۷۹	۸۷۹	استخراج سنگ آهن.....
۳۳۹	۱۵۶۳	۲۷۱	۲۴۱	۲۸	۱۴۹	۱۴۹	استخراج سنگ سرب و روی.....
*	۸۸	۱۸۴۶	۲۱۲۴	۱۵۱۱	۱۸۴۷	۱۸۴۷	استخراج سنگ طلا.....
۵۳۹	.	۲۷	۴۹	۳۲	۶۱	۶۱	استخراج سنگ مس.....
.	.	.	.	.	.	.	استخراج سنگ کرومیت.....
.	۱۴	.	.	.	.	.	استخراج سنگ منگنز.....
*	۲۷	۵	۱	۹۸۸	۰	۰	استخراج بوکسیت.....
.	۱۸۳	.	.	.	.	.	استخراج سنگ نیکل و آنتیموان و تیتانیوم.....
۸۱۲	۲۷۸	۵۰	.	.	۴۱	۴۱	استخراج شن و ماسه.....
۳۲۸۶	۱۰۸	۱۲۳۸	۱۳۴۶	۱۶۲۰	۱۰۹۸	۱۰۹۸	استخراج سنگهای تزیینی.....
۳۶۰۳	.	۷۰	۹۶	۷۱	۸۳	۸۳	استخراج سنگ لشه.....
.	.	۶۰۰۱	۴۶۰۴	۳۸۶۶	۴۷۷۷	۴۷۷۷	استخراج سنگ بالاست.....
۵۹۰۳	۲	۵۷۱	۴۲۵	۴۴۴	۳۱۳	۳۱۳	استخراج سنگ آهک.....
۹۶۸	.	۳۴۰	۲۷۶	۱۹۵	۱۴۹	۱۴۹	استخراج سنگ گچ.....
۶۹۴	۳۲۱	.	.	.	.	.	استخراج کائولن و خاک نسوز.....
*	۲۲۸۸	۳۶۱	۴۵۲	۳۴۶	۳۵۹	۳۵۹	استخراج دولومیت.....
*	۱۱۹۹	۲	۹	۳۴۶	۹	۹	استخراج بتونیت و گل سرسوی.....
۱۳	۶۳	۲۲	.	.	.	.	استخراج باریت.....
.	۹۸	.	.	.	.	.	استخراج سولفات استرونسیوم و بر.....
*	.	۷۴۹	۴۸۵	۱۰	۷۱۹	۷۱۹	استخراج سولفات سدیم.....
*	۶۴۵۰	.	۱۸	۵۰۰	۵۷	۵۷	استخراج خاک سرخ وزرد.....
۱۲	۸۶۶	۸	۵۰	۱۰	۴	۴	استخراج فلورین.....
.	.	.	.	.	.	.	استخراج فسفات پیتاس ویدو.....
.	۶۴	.	.	۹	.	.	استخراج نمک.....
.	.	.	.	.	.	.	استخراج قیر جامد طبیعی(بیتومین).....
۶۲۱	۳۱۴	۲۴۰	۱۰۱	۱	۱۳۸	۱۳۸	استخراج سیلیس.....
*	۷۲۹	۶۳	۳۰	.	۳۲	۳۲	استخراج پوکه معدنی.....
۳۲۴	.	۲۱۸	۹۹	۱۸۳	۵۴	۵۴	استخراج فلد سپات.....
.	۳	.	.	۶۱	۱۰	۱۰	استخراج تالک.....
*	.	.	.	.	.	.	استخراج صدف دریابی و میکا.....
.	.	.	.	.	.	.	استخراج منیزیت و گل سفید.....
.	.	.	.	.	.	.	استخراج سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی.....
۵۲۱	.	.	.	.	.	.	استخراج سایر معادن طبقه بندی نشده در

(هزار تن-میلیون ریال)

۴-۶- مقدار و ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت (دنباله)

ارزش						فعالیت
۱۴۰۰	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۵	
۵۰۳۹۵۱۴۴	۱۵۶۹۷۵۵۱	۱۳۷۷۴۵۹۵	۵۱۲۵۵۹۰	۴۴۹۶۶۱۵	۴۲۱۶۱۴۴	کل معادن.....
.	.	.	.	.	.	استخراج زغال سنگ خشک.....
۳۰۳۵۷۵۴	.	۵۹۶۲۹۰	۳۳۸۶۹۰	۲۱۵۹۲۳	۲۲۱۰۸۸	استخراج سنگ آهن.....
۱۷۶۰۳۱۵۸	۱۳۸۱۲۴۳	۵۵۷۱۲۲	۱۵۴۶۹۳	۷۷۷۷۴۵	۱۲۹۰۰۷	استخراج سنگ سرب و روی.....
*	۲۸۰۶۷۵۶	۳۷۴۹۴۴۷	۲۹۸۶۸۶۶	۲۲۴۱۰۳۵	۳۰۹۸۴۴۹	استخراج سنگ طلا.....
۸۵۴۶۹۷۱	.	۳۲۲۰۰۶	۶۴۱۵۶۱	۴۹۹۶۹۹۲	۲۰۷۱۳	استخراج سنگ مس.....
.	.	.	.	.	.	استخراج سنگ کرومیت.....
.	۱۲۶۰۰	.	.	.	.	استخراج سنگ منگنز.....
*	۶۱۴۷۶	۴۵۰۰	۱۲۷۵	.	.	استخراج بوکسیت.....
.	۱۹۷۷۹۶	.	.	.	.	استخراج سنگ نیکل و آنتیموان و تیتانیوم.....
۷۹۴۲۱۶	۶۶۵۶۷۲	۱۱۴۹۰	.	.	۸۴۷	استخراج شن و ماسه.....
۱۰۳۷۴۶۳۶	۱۹۵۷۷۳۷	۳۳۷۱۱۲	۱۹۴۹۲۱	۲۴۳۶۴۱	۸۶۴۳۹	استخراج سنگهای تزیینی.....
۲۴۳۹۴۶۳	.	۲۸۰۰۰	۲۲۷۹۶	۱۹۸۸۰	۲۴۰۷۰	استخراج سنگ لاشه.....
.	.	۹۰۸۰۰۸	۶۱۶۷۱۹	۴۷۱۷۰۸	۲۶۳۹۰۵	استخراج سنگ بالاست.....
۱۹۳۶۳۱۰	۳۷۵۰	۹۰۰۷۰	۲۸۵۲۰	۲۵۴۷۶	۱۴۸۰۳	استخراج سنگ آهک.....
۲۸۷۴۹۸	.	۹۵۲۳۵	۶۱۶۴۱	۲۵۶۹۱	۱۹۷۵۱	استخراج سنگ گچ.....
۶۷۷۰۳۷	۱۲۰۶۳۱	.	.	.	.	استخراج کائولن و خاک نسوز.....
*	۶۲۸۵۷۲۴	۱۲۶۴۸۳۰	۴۰۲۳۹۴	۵۶۰۲۳۱	۱۹۷۵۰۸	استخراج دولومیت.....
*	۷۲۸۶۹۴	۲۲۳۲	۱۳۳۲	۱۲۱۴	۱۰۵۶	استخراج بتونیت و گل سرشوی.....
۳۳۶۱۰	۳۸۰۲۸	۳۴۶۴۱	-	-	-	استخراج باریت.....
.	۷۶۲۹۳	.	.	.	.	استخراج سولفات استرونسیم و بر.....
*	.	۸۷۴۳۱	۴۱۹۵۳	۳۶۳۰۰	۵۰۲۰۱	استخراج سولفات سدیم.....
*	۸۶۵۶۴۲	.	۱۵۸۰۸	۹۴۹۵	۳۴۴۰۸	استخراج خاک سرخ وزرد.....
۳۶۷۲۹	۲۰۹۷۰۹	۳۹۷۵۰	۲۵۳۲۵۰	۷۶۵۰	۶۷۸۵	استخراج فلورین.....
.	.	.	.	.	.	استخراج فسفات و پتاس ویدو.....
.	۷۷۴۸۶	.	.	.	.	استخراج نمک.....
.	.	.	.	.	.	استخراج قیر جامد طبیعی(بیتومین).....
۱۰۶۳۹۴۴۳	۱۱۵۹۰۵	۱۷۱۶۰۶	۳۵۹۰۵	۴۲۱۸۱	۳۱۱۵۶	استخراج سیلیس.....
*	۹۲۱۹۲	۱۱۰۸۰	۵۳۱۲	۳۴۴۰	۲۷۷۲	استخراج پوکه معدنی.....
۳۵۰۹۰۹	.	۶۳۶۴۵	۲۱۹۵۴	۱۳۵۹۶	۱۱۶۷۷	استخراج فلد سپات.....
.	۲۱۷	.	.	۱۶۸۸	۱۵۰۷	استخراج تالک.....
*	.	.	.	.	.	استخراج صدف دریابی و میکا.....
.	.	.	.	.	.	استخراج منیزیت و گل سفید.....
.	.	.	.	.	.	استخراج سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی.....
۱۰۹۶۶۰	.	.	.	.	.	استخراج سایر معادن طبقه بندی نشده.....

مأخذ- مرکز آمار ایران (ر.م).

- مرکز آمار ایران، دفتر انرژی، صنعت و زیر بنایی.

۵-۶- ارزش افزوده و ارزش پرداخت‌ها و دریافت‌های معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت: ۱۴۰۰ (میلیون ریال)

دریافتی‌ها (ستاندها)	پرداختی‌ها (داده‌ها)	ارزش افزوده	فعالیت
۵۱۰۴۹۴۳۱	۶۶۴۳۷۰۰	۴۴۴۰۵۷۳۱	كل معادن.....
.	.	.	استخراج زغال سنگ خشک.....
۳۰۵۶۳۹۴	۲۴۳۰۲۳	۲۸۱۳۳۷۱	استخراج سنگ آهن.....
۱۷۶۹۶۹۴۴	۷۳۵۷۰۰	۱۶۹۶۱۲۴۳	استخراج سنگ سرب و روی.....
*	*	*	استخراج سنگ طلا.....
۸۵۹۱۹۱۹	۵۸۵۴۰۱	۸۰۰۶۵۱۸	استخراج سنگ مس.....
.	.	.	استخراج سنگ کرومیت.....
.	.	.	استخراج سنگ منگنز.....
*	*	*	استخراج بوکسیت.....
.	.	.	استخراج سنگ نیکل و آنتیمون و تیتانیوم.....
۸۲۵۵۹۳	۱۶۱۲۴۰	۶۶۴۳۵۳	استخراج شن و ماسه.....
۱۰۵۵۰۶۴۰	۱۵۴۹۹۸۳	۹۰۰۰۶۵۷	استخراج سنگهای تزیینی.....
۲۴۸۹۲۵۴	۵۴۸۵۳۲	۱۹۴۰۷۲۳	استخراج سنگ لاشه.....
.	.	.	استخراج سنگ بالاست.....
۱۹۵۲۶۸۸	۵۳۴۵۳۳	۱۴۱۸۱۵۵	استخراج سنگ آهک.....
۲۹۴۶۱۲	۶۲۶۳۹	۲۳۱۹۷۳	استخراج سنگ گچ.....
۶۹۳۱۶۱	۱۶۱۹۴۳	۵۳۱۲۱۹	استخراج کائولن و خاک نسوز.....
*	*	*	استخراج دولومیت.....

۵-۶- ارزش افزوده و ارزش پرداختها و دریافت‌های معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت: (۱۴۰۰) (دباله) (میلیون ریال)

دریافتی‌ها (ستاندها)	پرداختی‌ها (داده‌ها)	ارزش افزوده	فعالیت
*	*	*	استخراج بتونیت و گل سرسوی.....
۳۶۶۲۷	۲۹۹۴۰	۶۶۸۷	استخراج باریت.....
*	*	*	استخراج سولفات استرونیسیوم و بر.....
*	*	*	استخراج سولفات سدیم.....
*	*	*	استخراج خاک سرخ وزرد.....
۳۹۹۱۹	۲۹۳۶۴	۱۰۵۵۵	استخراج فلورین.....
*	*	*	استخراج فسفات وپتاس ویدو.....
*	*	*	استخراج نمک.....
*	*	*	استخراج قیر جامد طبیعی(بیتمین).....
۱۰۸۳۴۹۲	۱۸۴۰۸۳	۸۹۹۴۰۹	استخراج سیلیس.....
*	*	*	استخراج پوکه معدنی.....
۳۵۷۳۶۶	۱۸۴۷۳۲	۱۷۲۶۳۴	استخراج فلد سپات.....
*	*	*	استخراج تالک.....
*	*	*	استخراج صدف دریابی و میکا.....
*	*	*	استخراج منیزیت و گل سفید.....
*	*	*	استخراج سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی.....
۱۱۱۲۳۱	۴۵۰۳۸	۶۶۱۹۴	استخراج سایر معادن طبقه بندي نشده در جای دیگر.....

مأخذ- مرکز آمار ایران، دفتر انرژی، صنعت و زیربنایی.

۶- سرمایه‌گذاری (ارزش تغییرات اموال سرمایه‌ای) معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت و نوع اموال سرمایه‌ای : ۱۴۰۰
 (میلیون ریال)

فعالیت	کل سرمایه گذاری	بادوام و تجهیزات اداری	ماشین آلات، ابزار و وسایل کار	وسایل نقلیه	ساختمان و تاسیسات (بدون زمین)
كل معادن.....	۵۱۳۳۹۶۰	۳۳۸۱۶۱۰	۴۶۳۵۸۰	۱۰۹۲۹۳	
استخراج زغال سنگ خشک.....	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج سنگ آهن	۱۳۴۷۵۶	۹۰۲۵۲	۱۱۰۰	۲۱۴۴	
استخراج سنگ سرب و روی.....	۴۲۱۵۹۲	۲۰۶۵۴۱	۸۲۲۶۳	۸۸۲۳۰	
استخراج سنگ طلا.....	۰	*	*	*	*
استخراج سنگ مس.....	۷۷۷۹۳	۴۹۴۰۴	۹۹۲۸	۲۵۸۵	
استخراج سنگ کرومیت.....	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج سنگ منگنز.....	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج بوکسیت.....	*	۰	۰	*	*
استخراج سنگ نیکل و آنتیموان و تیتانیوم.....	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج شن و ماسه.....	۳۹۲۳۲۷	۲۶۵۵۸۹	۹۵۷۷۰	۲۹۳۹۱	
استخراج سنگهای تریپنی.....	۱۷۱۲۷۶۷	۱۵۳۷۰۹۶	۲۶۰۶۳	۵۵۵۵۰	
استخراج سنگ لاشه.....	۶۰۱۶۷۹	۵۱۸۴۵۴	۱۲۳۶۶	۴۲۲۵۹	
استخراج سنگ بالاست.....	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج سنگ آهک.....	۱۷۸۷۱۸	۱۴۹۶۱۹	۲۷۵۸۲	۱۵۱۷	
استخراج سنگ گچ.....	۱۴۶۷۱۸	۱۳۴۳۷۰	۰	۰	۱۰۱۰۰
استخراج کائولن و خاک نسوز.....	۷۶۶۵۸	۵۶۶۲۸	۱۲۵۰۰	۳۲۰۰	
استخراج دولومیت.....	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج بتنونیت و گل سرسوی.....	*	۰	۰	*	*
استخراج باریت.....	۵۸۹۲	۴۶۳۲	۰	۰	۳۶۰
استخراج سولفات استرونیسیوم وبر.....	۰	۰	۰	۰	*
استخراج سولفات سدیم.....	*	*	*	*	*
استخراج خاک سرخ وزرد.....	*	*	*	*	*
استخراج فلورین.....	۴۰۵۰	۴۰۵۰	۰	۰	*
استخراج فسفات پیتاس ویدو.....	۰	۰	۰	۰	*
استخراج نمک.....	۰	۰	۰	۰	*
استخراج قیر جامد طبیعی(بیتومین).....	۰	۰	۰	۰	*
استخراج سیلیس.....	۱۳۳۱۲۸	۷۹۹۸۰	۲۴۱۶۴	۵۷۸۴	
استخراج پوکه معدنی.....	*	*	۰	۰	*
استخراج فلد سپات.....	۴۵۹۵۷	۲۹۵۸۷	۴۷۴۱	۳۲۱۴	
استخراج تالک.....	۰	۰	۰	۰	*
استخراج صدف دریابی و میکا.....	*	*	۰	۰	*
استخراج منیزیت و گل سفید.....	*	*	۰	۰	*
استخراج سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی.....	*	*	۰	۰	*
استخراج سایر معادن طبقه بندی نشده.....	۱۱۷۰۰۰	۱۲۰۰۰	۹۰۰۰۰	۱۵۰۰۰	

۶-۶- سرمایه‌گذاری (ارزش تغییرات اموال سرمایه‌ای) معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت و نوع اموال سرمایه‌ای :
 (میلیون ریال) (۱۴۰۰)

فعالیت	راه اختصاصی	توسعه و اکتشاف	نم افزارهای رایانه ای	سایر
كل معادن.....	.....	.....	۹۰۷۷۳	۹۵۱۸۷۶
استخراج زغال سنگ خشک.....	.....	.....	.	.
استخراج سنگ آهن	.....	۱۶۶۰	۵۶۰	.
استخراج سنگ سرب و روی.....	.....	۱۵۱۶۸	۲۲۳۳	۱۶۷۲۹
استخراج سنگ طلا.....	.....	.....	.	*
استخراج سنگ مس.....	.....	۱۱۶۱۱	۱۱۸۸	۷۴۴
استخراج سنگ کرومیت.....	.....	.....	.	.
استخراج سنگ منگنز.....	.....	.....	.	.
استخراج بوکسیت.....	.....	.....	.	.
استخراج سنگ نیکل و آنتیموان و تیتانیوم.....	.....	.....	.	.
استخراج شن و ماسه.....	.....	.....	۲۲۷	.
استخراج سنگهای تزیینی.....	.....	۵۰۵۰۶	۴۰۳۳	.
استخراج سنگ لاشه.....	.....	۲۴۳۰۸	۲۱۴۰	.
استخراج سنگ بالاست.....	.....	.....	.	.
استخراج سنگ آهک.....	.....	.....	.	.
استخراج سنگ گچ.....	.....	۱۰۵۰	۱۴۸	.
استخراج کاژولن و خاک نسوز.....	.....	۲۴۲۱	۳۹	.
استخراج دولومیت.....	.....	.....	.	.
استخراج بنتونیت و گل سرسوی.....	.....	.....	.	.
استخراج باریت.....	.....	۹۰۰	.	.
استخراج سولفات استرونیسیوم و بر.....	.....	.....	.	.
استخراج سولفات سدیم.....	.....	.....	.	.
استخراج خاک سرخ وزرد.....	.....	.....	*	*
استخراج فلورین.....	.....	.....	.	.
استخراج فسفات و پتاس ویدو.....	.....	.....	.	.
استخراج نمک.....	.....	.....	.	.
استخراج قیر جامد طبیعی(بیتومین).....	.....	.....	.	.
استخراج سیلیس.....	.....	۵۴۰	۱۲۶۰	.
استخراج پوکه معدنی.....	.....	.....	.	.
استخراج فلد سپات.....	.....	۱۶۰۷	۱۶۴	.
استخراج تالک.....	.....	.....	.	.
استخراج صدف دریابی و میکا.....	.....	.....	.	.
استخراج منیزیت و گل سفید.....	.....	.....	.	.
استخراج سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی.....	.....	.....	.	.
استخراج سایر معادن طبقه بندی نشده.....	.....	.....	.	.

مأخذ- مرکز آمار ایران، دفتر انرژی، صنعت و زیر بنایی.

۷- مشخصات عمومی شرکت‌های تعاونی معدنی در پایان سال

سرمایه (میلیون ریال)	شاغلان	عضو	تعداد	سال و شهرستان
۳۲۴۱	۴۴۰	۳۰۴	۳۵	..... ۱۳۸۵
۳۵۱۴	۵۶۷	۴۲۰	۴۹	..... ۱۳۹۰
۶۶۵۵	۶۱۳	۴۸۴	۵۸	..... ۱۳۹۵
۶۸۱۱	۶۰۵	۴۶۴	۵۵	..... ۱۳۹۷
۶۹۱۸	۶۲۰	۴۷۸	۵۷	..... ۱۳۹۸
۶۹۷۹	۶۲۳	۴۸۶	۵۸	..... ۱۳۹۹
۵۸۳۴	۴۲۶	۳۵۲	۴۱	..... ۱۴۰۰
۳۰۱۴۶	۶۳۲	۲۱۵	۵۱	..... ۱۴۰۱
.	.	.	.	آشتیان
۱	۲	۷	۱	اراک
.	.	.	.	تفرش
۲۶۰۲۰	۲۳	۱۷	۳	خمین
.	.	.	.	خنداب
۹۹	۸	۲۲	۴	دلیجان
.	.	.	.	زرندیه
۷۹۶	۴۵	۴۵	۷	ساوه
۱۸۴۸	۷۶	۴۱	۸	شازند
۱۰	۱۸	۷	۱	فراهان
۴۷۵	۸	۱۴	۲	کمیجان
۱۵۹۷	۴۵۲	۱۳۲	۳۲	محلات

(۱) اختلاف سرمایه با سال‌های قبل به علت افزایش سرمایه شرکت‌های تعاونی بزرگ می‌باشد.

مأخذ- اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان مرکزی.